

Clause 1, the Long Title, the Preamble and the Enacting Formula were added to the Bill.

MOTION TO PASS

SRI S. BANGARAPPA.— Sir, I beg to move :

“ That the Karnataka Motor Vehicles Taxation (Second Amendment) Bill, 1979 be passed.”

MR. SPEAKER.— The question is :

“ That the Karnataka Motor Vehicles Taxation (Second Amendment) Bill, 1979 be passed.”

The Motion was adopted and the Bill was passed

MR. SPEAKER.— Sri S. R. Bommai may raise a discussion regarding hardship caused to the land-owners in the payment of compensation to them in the light of the recent amendment to the Land Reforms Act.

re ; Payment of Compensation to land Owners in the light of recent amendment of the Land Reforms Act.

And

re ; Irregularities in functioning of the Land Tribunal in the State.

†SRI S. R. BOMMAI.— Sir, some amendments to the Karnataka Land Reforms Act were made under the Karnataka Land Reforms (Amendment) Act, 1978. In that 1978 Act, the following Amendment was made :—

‘ Amendment of Section 72 :— In Section 72 of the Principal Act, sub-section (6) shall be omitted.’

Section 72 (6) says as follows :—

“Where by operation of sub-section (10) of Section 63 a person whose holding on the date of commencement of the Amendment Act is within the ceiling area is required to surrender lands under his personal cultivation, compensation shall be paid at the market value.”

ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಜಮೀನು ಮೀಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಲ್ಯಾಂಡಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮೊದಲು ಇತ್ತು. ಅದು ಸರಿಯಷ್ಟೇ. I am speaking about personally cultivated lands and not tenanted lands. I am speaking about the personally cultivated land when it becomes surplus. If the tenant cultivated land goes to the tenant, the maximum amount that could be given would be 150 times of the assessment. ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಓನ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ

The sub-section (6) of Section 72 has been omitted by means of an Amendment in 1978. In the Karnataka Land Reforms (Amendment) Act, 1978, it has been stated thus:— (Sub-Section (2) of Section 1).

“(2) This section, sections 3, 10 12, clause (1) of section 13, section 15, clauses (1) and (3) of section 16, sections 17, 18, 19, 24, 25, 29, 30, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 and 43 shall come into force at once and the other provisions shall be deemed to have come into

force on the first day of March, 1974.” ಎಂದರೆ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನುದಾರನು ಹಣ ಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ೧೯೭೪ ರಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವಾಲೂ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಪನ್ ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಒಡೆಯವರು ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇದ್ದಾರೆ. ಮುಂಬೈ, ಡೆಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಹಣ ವಾಪಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತೀ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಇದ್ದ ಜಮೀನು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ : ಇದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಲೆಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ತಾವು ಸೆಕ್ಷನ್ ೭೨ರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. Sub-clause (6) of Section 72 reads like this :

“(6) Where by operation of sub-section (10) of section 63 a person whose holding on the date of commencement of the Amendment Act is within the ceiling area is required to surrender lands under his personal cultivation, compensation shall be paid at the market value.

ಅದನ್ನು ನೀವು ಈಗ ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸೆಕ್ಷನ್ ೭೨ ಕ್ಲಾಸ್ — ೬ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಾವು ಡಿಸ್ಕಿಂಕ್ಲಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂದರೆ ೨೪ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೧ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮೂರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಸೀಲಿಂಗ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸೀಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧-೪-೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು, ಸೀಲಿಂಗಿನೊಳಗೆ ಇರಬಹುದು. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೀಲಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಇದು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೀರು ವಾಗಿದೆಯೆಂದು. ೨೪ನೇ ಜನವರಿ ೧೯೭೧ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮಾರಿದರೆ, ಅಥವಾ ಮಾರದೇ ಹೋಗಿದರೆ ಅತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಫಲ ಬರುತ್ತಾ ಇತೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅತನಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಮಾರುಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸೀಲಿಂಗ್ ಕಡಿಯಾಗಿ, ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಸೀಲಿಂಗ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಆತ ಅರ್ಹನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ನನ್ನ ತಿಳುವಳಿಕೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ೭೫ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ೬ನೇ ಸಬ್‌ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು : ಇಂಥಾವರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri S.R. BOMMAI -: Sir, while elaborating this point I would like read Section -63 sub-clause(10) of the Act. It reads like this:

(10) Notwithstanding anything in the preceding subsection if any person has-

(i) after the 18th November 1961 and before the 24th January 1971 transferred any land the extent of which if added to the other land retained by him could have been deemed to be surplus land before the date of commencement of the Amendment Act; or

(ii) after the 24th January 1971 transferred any land, other wise than by partition or by donation to the Karnataka Bhodan Yagna Board established under the Karnataka Bhodan Yagna Act, 1963 (Karnataka Act 34 of 1963) or by sale to the tenant of such land in conformity with any law for the time being in force then, in calculating the ceiling area which that person is entitled to hold the area so transferred shall be taken into account and the land exceeding the ceiling area so calculated shall be deemed to be in excess of the ceiling area notwithstanding that the land remaining with him may not in fact be in excess of the ceiling area.

If by reason of such transfer the person's holding less than the area so calculated to be in excess of the ceiling area, than all his lands shall be deemed to be surplus land and the provisions of sections 66 to 76 shall, as far as may be, apply to the surrender to and vesting in the State Government of such excess land.

Explanation.- For purposes of this sub-section the land shall be deemed to have been transferred if it has been transferred by act of parties (whether by sale, gift, mortgage with possession, exchange, lease or any other kind of disposition made inter vivos).

Therefore, I submit that sub-clause(6) has to be read along with Section -63(10). We have given retrospective effect to this Act. But this has affected interest of some persons. Supposing a man not knowing what would be the future Act transfers his land with *bonafide* intention, naturally he gets nothing according to the present amended Act. He may not be aware of the retrospective effect to the Act. Of course, the Legislature in its wisdom rightly retained clause(6). But general public do not know what will be the future enactments and all that. There are instances where many people who were cultivating the land personally have transferred their excess lands with *bonafide* intention without knowing the retrospective effect of the Act. Therefore, in order to do justice to those people this clause should remain otherwise it will affect the interest of those people who have transferred the lands under

the existing Act. Therefore, I say the retrospective effect given to the Act and deletion of this sub-clause will adversely effect the interests of these persons who cultivate the lands personally. Therefore, the original sub-clause (6) is very just and it should be taken into consideration. As I have already said the Legislature in its wisdom has passed this amendment. But, now certain mistakes have been brought to our notice. There are instances where persons who have received compensation under the Act have been asked to return that amount. I can give you one example. Under the amended Act persons who are cultivating the lands will get compensation 20 times of assessment value under section 8 of the Act. I think it comes to Rs. 16-50 per acre and it will be nearly Rs. 300/- or so per acre if we calculate at the rate of 20 times per acre as per the existing Act. Compensation based on market value will be Rs. 2,000 or 3,000. According to Section 72 (2), the net annual income shall be deemed to be the amount payable as annual rent in respect of the land. Twenty times this amount comes to Rs. 300 in the case of Class A land and Rs. 150 in the case of Class C land. This will lead to hardship. So, the amendment to Section 72 deleting sub-section (6) is to be deleted.

4-30 p.m.

ಸ್ವಾಮಿ, ವರ್ಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ಬಳಿಗೆ (೧) ಮತ್ತು (೨) ಬರುವುದರಿಂದ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ :- ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಅಂತ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :- ಅದು ಫ್ಯೂಸಿಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಿತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ನಾನು ಅವರು ಕೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಸಕರುಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಯೇ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಕಮಿಷಿಯರಿಗೆ, ಮೇಜರ್ ಕಮಿಷಿಯರಿಗೆ, ಎಸ್. ಸಿ.—ಎಸ್.ಟಿ.ಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮಾತು ಕತೆ ಅವರ ನಂತರ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ೩೦—೪೦ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರ ಹೆಸರುಗಳು ಇವೆ ಬಾಕಿದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೂ ಪತ್ರ ಬರೆದ ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದೂ ತಡವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಪತ್ರ ಬರೆದ ೬ ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಗಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ನಾನು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗ ಬೇಕು, ರೈತರ ನಿಜವಾದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿತು ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯವಾಗಬೇಕು, ಬರಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ನಾಯಾಧೀಶರು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಸ್‌ಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಏನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಹದಾಸೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಜಾರು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ಡ್ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಟಿ. ಎ., ಡಿ. ಎ. ಕ್ಲೈಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಹೆಡಗೆಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಇರಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಬರುತ್ತದ್ದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರ. ಜಮೀನಿನ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪ್ರಗತಿಪರರೋ ಅಥವಾ ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಗಳೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದೆ ೬೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಎಕರೆಯನ್ನು ಅವರ ತಂದೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೆಕೆಡ್ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಇದ್ದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸರೇಂಡರ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರುಗಳ ಹೆಸರಿಗೇ ಪಹಣಿ ಎಂಟ್ರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದೇ ರೈತರಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ರವರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. These are protected tenants; illegal names were deleted. He made a statement straight away they are the tenants.

ಇವರು ಇಂಥವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಲು ಯೋಗ್ಯರೋ, ಅಯೋಗ್ಯರೋ ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಐ) ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೇ ಯಾರಿಗೂ ಒಕ್ಕಲಾತನ ಬಲ್ಲವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆ? ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ? ಅಂಕೋಲ ಉದಾಹರಣೆ ಮೊನ್ನೆ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸು :- ಕುಂದಗೋಳದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ :- ಕುಂದಗೋಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಫೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮೊದಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೇಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಣದ ವಿಷಯ ಸೆಟಲ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಕೋರಂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಕೂಡ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ನಾನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಂಬರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ಅಟೋಕೇಟ್‌ನನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಜಿಂಗ್ ಸಾಧರಣವಾಗಿ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರಬಹುದಾದರೂ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯರು; ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಕಮೀಷನ್ ಎಂಟರಿಂಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಕಮೀಷನ್ ಏಜೆಂಟ್. ಅವರು ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟರ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಿಸ್ಟ್ರಿ. ಅವರನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹುಟ್ಟು ಶಹರದಿಂದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸೂಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಿಜಾಪುರ, ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ತಪ್ಪು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು: ಈಗ ಮತ್ತು ಷು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ- ಒಬ್ಬರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರೆ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಆಫ್ ತರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಹಾಕುವಾಗಲಾಗಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು, ನಿತಿಪಂತರನ್ನು ಜಾರಿತ್ಯ, ಮಂತರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳ ಕಡೆ: ದೂರುಗಳು ಬಂದಿದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಾಸಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಾಸಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದಾನೆ, ಕರೆಪ್ಪ ಇದ್ದ ರೂ ಆಡ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಕನಾಗಿದಾನೆ, ತನ್ನ ಜಾತಿಯವನಾಗಿದಾನೆ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೆಂಗಸುತಾನೆಂಬ ಮನೋ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಬಾರದು. ಕಂಪ್ಲೆಂಟಸ್ ಬಂದ ಕಡೆ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳ ಪುನರ್ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು: ಮತ್ತು ಆಗ ಯೋಗ್ಯ ಜನರನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷನ್ ಇದೆ. ಬಾಂಬೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡು ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಕೇರಳ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇದೆ; ಆದರೆ ಸಮ್ವಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು, ಅದು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಪರ್ಸನಲ್ ಕಲ್ಚಿವೇಟರ್ ಆಗಿರಲಿ ಅನ್ಯಾಯಿತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. Now I am speaking only of charitable institutions whose entire income is spent on education and social welfare. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಡೆಸತಕ್ಕಂತಹ ಇಂಥವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷನ್ ಇದೆ; ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷನ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ರದ್ದು ಗಳೇಕೆ; ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಅಪ್ರಾಂಟ್ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಈ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ ಕಂಪನೀಷನ್ ಯಾರಿಗೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಈ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿಗಳಿಗೆ (ಪ್ರಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ) ರಿಶರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri D. DEVARAJ URSL:— There are two things. One is Rs. 2 lakhs ceiling limit for anybody, whether individual or institutions ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ಅನ್ಯಾಯಿತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಅದನ್ನು

ನಾವು ಮೊದಲೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. He cannot get more than that. So far as compensation of land. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಸ್ತಿಮಮ್ ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ, do you want this annuity also to be restored; ಅಂದರೆ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. Compensation of land ನಲ್ಲಿ ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ - ಅನ್ಯಾಯಿಟಿ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವರಮಾನವನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ; ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಿವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಪೆನ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೇ ವಿನಹ ಇಂಡಿಮ್‌ಜುಯಲ್ಸ್‌ಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅನೇಕ ಶಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ೫ ಎಕರೆ, ೧೦ ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನನ್ನುಳ್ಳ ಭೂ ಒಡೆಯರಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ೪೦-೫೦ ಎಕರೆ ಇದೆ; ಬಾಂಬೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ೧೦ ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅವರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ೨೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಪೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರು, ಒಲೆಕಾರರು ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದಾಗ ಮದುವೆ-ಮಂಜಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕಾದಾಗ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ೩ ಎಕರೆ ೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನಿದ್ದಂತಹ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು, ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. You are making him a pauper and rich tenant is getting it. ಇನ್ನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಿಪಾಯಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ೩೮ ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ ನಾನು ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಅದು ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟ್ರಿಯಾಗಿದೆ; ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹೋದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಪಾಪ, ಆ ಬಡ ಸಿಪಾಯಿ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕೆತ್ತಿಗಾರರು ಬಂದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಒಬ್ಬಾತನಿಗೆ ಮದುವೆಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅವನು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ನಾನು ೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ; ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು ಇದೆ ಎಂದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. That land will vest in the government and again it will go to somebody and not to him; ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಮ್‌ಪೆನ್ಸ್ ಇದೆ.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾತ್ರಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೂ ಇಲ್ಲದವನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸಾಹುಕಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನು ಅವನಿಗೆ ಪುನಃ ಉಳಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಹರಿಜನನೊಬ್ಬನ ಉದಾಹರಣೆ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನನಗನಿಸಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಇಂತಹ ಜಮೀನುಗಳು ಭಡವಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮೊಸಳೆಗಳಾಗುವ ಸಂಭವವುಂಟು,

ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವಾಗ ಹರಿದ್ವಾರಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆ ಜಮೀನೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ವರಮಾನವೂ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ ಜಮೀನು ಅವರಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅದೊಂದು ಆದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿರುವ ರೈತನಿಂದ ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಇದು ಬಾಂಬೇ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಸುತ್ತೋಲೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುವ ಜಮೀನು ಇರುವವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು, ಅದನ್ನು ಒಡೆಯನಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವೇಾಸವಾಗುವ ಸಂಭವಗಳಿದ್ದರೆ ರೈತನಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಟ್ರೆಜರಿಯಲ್ಲಿಡಬಹುದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಒಂದೆ ನಾನು ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗ, ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆ ? ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಇಂದು ಲಾವಣಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಭೂ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಬಲಗು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ಅದುದರಿಂದ, ರೈತರಿಂದ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಒಡೆಯರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಮಾಲೀಕರಾದ ರೈತರಷ್ಟು ? ಸುಮಾರು ಏಳು ಸಾವಿರ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇತ್ತರ್ಥವಾಗಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷಗಳು. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಮಾಲೀಕರಾಗಿಲ್ಲ, ಇವರೆಲ್ಲ ಪೂರ್ತ ಪರಿಹಾರ ಮಾಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾಲೀಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಪರಿಹಾರ ಮಾಬಲಗು ಕೊಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡುತ್ತಿವೆ, ಈ 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ದರದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ. ರೈತನು 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ತೆತ್ತುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಂತರ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದ್ದರೆ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ರೈತರು ಎಂದಿಗೂ ಒಡೆಯರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಏಕರೆ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ರೈತರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮಾಲೀಕರೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಹೊದರೆ ಅವರದಿಂಗೂ ಮಾಲೀಕರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತೀವ್ರವಾದ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ಅಥವಾ ರಿವಿಸನ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮದೆ. ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರಬಾರದು ಎಂದು ವೇಳೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ವಿರುದ್ಧ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರೆ, ಅದು ಪುನಃ ಅದೇ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು, ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ, ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅವಶ್ಯ

ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದಾದ ಅನ್ಯಾಯ ಖಾಯಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಳುವವರು ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನ ಅಂತಿಮವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಜುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭೂಸುಧಾರಣ ಕಾನೂನಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಿಂದ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಸವಂಗು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ೧೯೭೮ರ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲಾಯಿತು. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದಾಗಿರುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಿ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

[ಚೀರ್ಮನ್ (ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪಮೊಯ್ತಿಯವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು]

ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅನಾಹುತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Section 8 was amended in August 1978. The amended clause 4 (b) says:

“4.- Amendment of Section 8.—For clause (b) (excluding the proviso) of sub-section (1) of section 8 of the principal Act, the following clause shall be substituted, namely—

“(b) such rent shall be the aggregate of the water rate, if any, payable and ten times the land revenue payable in respect of such land.”

ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು, ವಿಧವೆಯಿರಿಗೆ, ಮೈಸೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ, ಮದುವೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ಕ್ಕೆ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದೆವು ಅದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ೭೪ರ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೆನ್‌ಟೈಮ್ಸ್ ಪ್ರಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಂತ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಇದರ ಒಟ್ಟು ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಂದಾಯ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ಹಿಂದೆ, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಹಿಂದೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಏನಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ ದೇವರ ಆಣೆಕಟ್ಟು ಎಂದು ಇದೆ. ಸುಮಾರು ೭೭,೦೦೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ೧೯೭೪ರ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಇದೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ, ಪ್ರಸ್ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ರೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ೧೯೭೪ರ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಂದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಒನ್ ಟೈಮ್ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂತ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬದಲು

೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತೆ. ೭೪ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೨೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಂದಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಊರಿನದೇ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪೇಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವಿಧವೆ ಯಾಗಿ, ಅಂಕವಿಕಲರಿಗೆ, ಮೈನ್ಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ೨೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೭೪ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಡೆದಂಥ ಹಣ ವಾಪಸ್ ತುಂಬಲಿಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ. ಅವರ ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಜಯನಗರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ, ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಗೋಡೆ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಪ್ರಬಲ ವಾದ ಪೆಟ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತನ್ನಿ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹಿಂದೆ ತಂದಿ ದ್ದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ೭೪ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಆಯವ್ಯಯ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಾಗಲೀ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಮಾತ ನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದ ೨ನೇ ಬಾರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂತೆ ತಾರಾಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಪುತ್ರಿ ಕಲ್ಪಿ ಸುವುಧಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ, ಆಯ ವ್ಯಯ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೋ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಎರಡನ್ನೂ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ತುಂಬಿಸಿದಿರಿ. ವಾರ್ಷಿಕ ಅವಧಿ ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಸಾಧನೆ ಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಂಥ ಜನರು ಇವತ್ತು ಬೀದಿ ಬಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಹಡಿಮನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಾನವೀ ಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂತೆ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ವಾಗ್ದಾನದ ಕಾರ್ಯ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್‌ಪ್ರಸ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾವೇ ಸೀಲಿಂಗ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಮೀನುಗಳ ವರಮಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇವೆ. ಇಂದು ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅನ್ಯಾಯಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರಾರೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. We may reconsider.

SRI H. D. DEVE GOWDA.—I want to make it myself clear that we are not here to advocate on behalf of big land lords. The present ceiling is thoughtful and it should not exceed Rs. 2 lakhs for the compensation. We are in agreement with the old decision. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಾದ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ, ಇದು ಅನ್ಯಾಯಿಟಿ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಒಡಮುಳ್ಳಿ ದಾರರು ಯಾರು ಇದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಭೂಮಿ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ತಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ,

ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಇನ್‌ಸಿಡೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಹಲವು ಹರಿಜನರ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬೆನ್ನಿಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬೆನ್ನಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ೧೯೩೫ ಜನ ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೯೦೦ ಅಪ್ರಿಲೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯವರದು, ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ೩೨ ಜನ ಹರಿಜನರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. They are all tenants who belong to my own constituency ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಯಾರು, ವೈಶ್ಯರು, ವೀವರ್ಸ್, ಮುಸ್ಲಿಮ್ಸ್, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಜೈನರು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಏರಿಯಾಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ರೀ ಓಪನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಈಗ ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲಿ ೧೦ ಎಕರೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ರೀಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ವಿಧವೆಯರು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ಮೈನರ್ಸ್, ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬೇರೆ ಪ್ರೊಫೆಷನ್‌ನಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಮೆಂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Whatever may be the expenditure that is going to be on the State exchequer.

SRI D. DEVARAJ URS.—What about the land owner who have got more land than 8 to 10 acres. There are some instances where the tenant who is supposed to be the tenant is himself the owner of certain area of lands of 20, 30 or 15 acres like that. But some how it has happened in the case of many tenants particularly those tenants who have to depend upon inam lands and religious lands. One fellow will have to take away the lands under his tenancy and then he will have to split it. We cannot have these number of fragments. The whole 20 acres will be under his name. What I understand from Sri Bommai is that such persons who have benefitted in the name of tenancy should not be allowed.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೮ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅವನು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೨ ಎಕರೆ ಗೇಣಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ತರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಭೂಮಿ ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಇದ್ದು, ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. According to the Comprehensive Land Reforms Act the tiller must be the owner. This is the some and substance of the whole argument. ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಬೆ ಫಿಟ್ ಕೆತ್ತು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಮತ್ತೆ ರೀಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಫ್ಲಡ್‌ಗೆಟ್ ಓಪನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ that is altogether a different issue. Where it is necessary it is going to be opened. So far as Muzrai land is concerned I think there is a Government Order, I know that. That is only in respect of this Muzrai and some of the Match land. ಇನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ವಿಚಾರ ಅದು ಬೇರೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪನ್ನ ವಾದವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್

ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾವು ಒಂದು ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ೬೦-೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನಿಮಾಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ರೆಪ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಎರಡು ಎಕರೆ ಯಾರು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ನೋಡಬೇಕು. ಅದೇ ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜವಾನ ಅಗಿರ ಬಹುದು, ಅಥವಾ ಪೆಟ್ಟಿ ಮೆಚೆಂಟ್ ಇರಬಹುದು, ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಂದ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏನೋ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇ ಏನು ಇಲ್ಲದ ನಿರ್ಗತಿಕರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸಭಾಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಈಗ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಗೆಜ್ಟ್ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುವವರು ಇದ್ದರು. ಅವಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇವದಾಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಣ್ಣು ಮಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವಳ ಹೆಸರು ನಾಗರತ್ನ ಎಂದು. ನಾನು ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಹೆಸರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಆರ್ಟ್‌ಗ್ಯಾಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ೬ ಎಕರೆ ಜಮೀನು, ಅವರ ತಾಯಿ ಅಜ್ಜಿ ಕಾಲಿಂದಲೂ ಇತ್ತು. ಅವರು ಅದೇ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಈ ಹುಡುಗಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಗೌರವವನನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಯಾರೂ ಮದುವೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಪೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇತ್ತು. ಎರಡು ಎಕರೆ ಪೆಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಮಾವತಿ ಇಂಫ್ರಾಪ್ರಾಮೆಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪುಡಾರಿಗಳು ಸೇರಿದರು. ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಪಹಣಿ ಬರಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ ಪಾಳು ಎಂದು ಫಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಆ ಭೂಮಿ 20-30 ಸಾವಿರ ವ್ಯಾಲ್ಯು ಇದೆ. ಇದು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಪಾಳು ಭೂಮಿ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ, ಇದು ನಾಳೆ ನಾಡಿದ್ದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನವೀಯತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹುಡುಗಿಗೆ ೩೫ ವರ್ಷ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಕೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಉಟಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಗೌರವದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಇತ್ತು, ಅದರ ಮೇಲೆ ೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಹರಾಜಿಗೆ ಬಂತು. ಇನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಉಳಿದಿರುವುದು ರೈಲ್ವೆ ಕಂಬಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಫಾಲಿಡಾಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎನ್ನುವ ಕಾಗದ ಹೋಯಿತು, ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹನುಮಪ್ಪ ಎಂದು ಯಾರೋ ಛೇರ್ಮನ್‌ರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ ಎಂದರೆ, ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪುನಃ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಿ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಂಬು ಹೈದರುದಿಂದ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಎಂದರೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. The person must do something; otherwise, the person becomes a burden on the society. It is a moral obligation. ಮೊನ್ನೆ ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆರಿಗೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಈ ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ. ಅದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡೋಣ. ತಮಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರೆಲ್ಲಾ

ಗೌರವ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಥವಾ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪೂರ್ವಾನುಕರ್ಮ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಅವರಿಗೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ-ವಿಂಬು ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅನಾ ಹುತಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂವೆ ಜಬ್ಬರು ಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಯವರೊಬ್ಬರು ಸುಮಾರು ೧೬೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮ್ಮ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತಿಕ್ಕಾಟವಾಯಿತು. ಆಗ ತಾವು ೧೫ ದಿವಸ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೇಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅದರೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವವರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಿ, ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಿ, ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗಾದರೂ ಕೊಡಿ, ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಬೇಕಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಲಾರವರು ಒಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸದಸ್ಯ ೪೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕರಣ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ತಾವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ಲಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್‌ಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೆದರ ಸರಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಸೀನಿಯರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. (Usually, I mentioned the name of Sri Balasubramanyam. He is an upright officer. ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲೋ ೮-೧೦ ಕೇಸುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ ಹೋಗಲೂ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟವನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೇ ೩-೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದುವರೆಗೂ ಆ ವಕೀಲರಿಗೆ ಫೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಚಮತ್ಕಾರಗಳೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಕೂತುಕೊಂಡು ಗೇಣಿದಾರ ಮತ್ತು ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಸಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅರ್ಧಾರ್ಧ ಜಮೀನು ಹಂಚಿ ಕೊಡುವುದು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಎಕೆದರೆ ಇದ್ದ ಜಮೀನಿಲ್ಲವೋ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಭೂ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಜಮೀನೇ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಭೂ ಒಡೆಯನಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನೊಳಗೇ ಕುಳಿತು ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ರಾಜಿಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಅರ್ಧ

ಎಕರೆ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ, ಇದು ಬಹುಮತದಿಂದ ಆದ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಹೇಳುವುದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ರಿಪ್ಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀವು ರಿವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೇ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಬೇಕಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡಿಸುವಂಥಾದ್ದೂ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದು ದಿಂದ ನಾನು ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಲಿಲ್ಲ.

೫-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನಾನು ಪರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್‌ ಆಗಿ ಯಾವುದೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಟೆನೆಂಟನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಟೆನೆಂಟ್ ಹೇಳು ತ್ತಾನೆ-ಯಾರೋ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಹಾಕಿದೆ, ನನಗೇನು ಜಮೀನು ಬೇಡ. ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ೭-೮ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ದಾವಿಲೆ, ಪಹಣಿ, ಎಚ್.ಎಸ್. ಎಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ವೆಚ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗೆ ೭-೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುವುದನ್ನು ೨-೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿನಗೆ ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿನಗೆ ಅದು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟೇ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಅಮೀಲು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ voluntarily he comes before the Tribunal and makes a statement like this. ಸ್ವಾಮಿ. ನನಗೆ ಭೂಮಿಯೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ದಾವಿಲೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮರಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್‌ಸಸ್ ಸಾಕಪ್ಪುವಿಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಇದೆ. ರಿಪ್ಯೂ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೋ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಡಿ.ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ರಿಪ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ I have no objection. for appointing Special D.Os in all the 19 Districts. you have made a provision in the Act. 122 A says about the Review by the Tribunal 122 A ನಲ್ಲಿ review powers ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ 122 A says as follows:-

“Review by the Tribunal;—

XX

XX

XX

XX

reopen the case and pass such order with respect thereto as it thinks fit. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಯಾರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಕೈಗೆ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ರಿಪ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಡಿ. ಸಿ. ಗಾದರೂ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ರಿವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಾದರೂ ಕೊಡಿ. ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯ ನೀವು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿವಿಮೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನೀವು ತಂದಾಗ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಒಮ್ಮತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಲೆಟೆಸ್ಟೇಷನ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಾನಾ ನಿನಿಸುಗಳಿಗೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ನೈಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ದಯೆ ವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿ ಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಕೆಂಗೇಡ—(ಚಾಮರಾಜ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರಿವಿಮೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಲೆನೇಷನ್‌ಗೆ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾಸಾಯಿತು,

ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವವಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌-ಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂಥ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ ಅನ್ವಯಲಾರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೈಡ್ ಬೈಟೆನ್‌ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಪ್ಲಸ್‌ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲೈಡ್ ಟೆನ್‌ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂದು ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿ. ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಪಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್‌ಕುಲರ್ ಕೊಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಊರುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅವೆಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಫೀಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಏ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ನಾವು ಹೋದಾಗ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕರುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯ್‌ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಫೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಗ ಕೊಡದೆಂದು ಆರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಮೃದುವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಂತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಒಟ್ಟು ಪುನಃ ಬರೆ ಬಾರದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಡ ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಲ್ಯಾಂಡ್‌ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ರಿಪ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಶನ್ ಪುನರ್‌ವಸತಿ ಕರಣ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ. ವಿನ್ಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಒಂದು ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ, ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಜನರು ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪುನರ್‌ವಸತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಅವರ ಸಲಹೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆಂದು. ೧-೪-೧೯೭೪ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಪಹಣಿಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ಟೆನೆನ್ಸ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಜಮೀನು ಅವರಿಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ಮೋಸವಾಡಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಹಣಿಯ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ಹಣಬರಹ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ಕೆಂಗೇಗೌಡ:— ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಪಹಣಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಮೋಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನ್ನದು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಆದ ಮೇಲೆ ಗೇಣಿದಾರರ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಿಸಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಮತ್ತು ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಸಾರಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ:— ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಮೇಲೆಲ್ಲ, ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಕೆಂಗೇಗೌಡ:— ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾಗಿಯಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಲಾಂಡ್‌ಲಾರ್ಡ್‌ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದರು ನಿಜವಾಗಿ ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಅವನೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟಿಂಗ್ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಆಕ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿ ಲಾಂಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇರೀತಿ ಈಗಲೂ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಪುನಃ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Madam Deputy Speaker. I thank you for having permitted me to say a few words on this important matter of public importance raised by Sri H. D. Devegowda and others. At the commencement of my speech I would like to make it clear that while speaking on the Land Reforms Bill on the floor of this House, I did not oppose the basic principles of this important legislation of making tiller as the owner of the land and abolition of landlordism. But I did oppose certain anomalous provisions in the Bill and both in the present and old Act which would invite far-reaching adverse effects on the people and also on the implementation of this Act.

Madam, no doubt this is a progressive legislation and it was done to attain the democratic values. But under the name of democracy if one particular set of public is being exploited, turning it destitutes to feed other section of the public I think it would amount to barbarous act in a democracy. So, I would appeal to the Government to set right the anomalous provisions in the Act and see that the welfare of all the sections of public is accomplished.

Madam, my submission as regards the issue raised now is that this Government has failed to give effect to their own legislation and they have caused inordinate delay in making payments to the land owners, thus, the land owners in general and small holders in particular have been subjected to injustice by their inordinant delay in implementing this Land Reforms Act. I would like to quote certain provisions of this Act in order to clarify and substantiate my statement.

Madam, though I could not follow clearly the views expressed by my friends Sri H. D. Devegowda and Sri S. R. Bommai I would like to associate with the view expressed by them in respect of certain provisions of this Land Reforms Act. But I shall restrict my saying to the injustice done in the payment of compensation amount to the land owners. Just to elaborate my statement in detail I would like to quote certain relative anomalous provisions of the Act. I quote sub,

section (2) of Section 1 of the Karnataka Land Reforms Act. No. 1 of 1979.

“(1) This Act may be called the Karnataka Land Reforms (Amendment) Act, 1978.

(2) This section sections 3, 10, 12, clause (1) of section 13 section 15, clauses (1) and (3) of section 16, sections 17, 18, 19, 24, 25, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40 and 43 shall come into force at once and the other provision shall be deemed to have come into force on the first day of March, 1974.”

This is one of the most important points on which my argument is based. My submission is that the provisions of the amended sub-sections 1 to 3 including the provisions of Section 51 must be deemed to have come into force on 1-3-1974. So also the provisions of amended Sections 8, 47 (2) sub-section (7) of Section 48A of the Principal Act and Section 51 and 53 must be given effect to since 1-3-1974 and not from 1-1-1979. As it is in sub-section (2) (1) of section 47 of the principal Act which reads like this :

“(2) For the purpose of sub-section (1), the net annual income from the land shall be deemed to be the amount payable as annual rent in respect of such lands as specified in Section 8”.

Please go through amended sub-section (b) of section 8, which reads as follows.

Amendment of section 8.— For clause (b) (excluding the proviso) of sub-section (1) of section 8 of the principal Act, the following clause shall be substituted, namely.—

“(b) such rent shall be the aggregate of the water rate, if any, payable and ten times the land revenue payable in respect of such land.”

So, the annual rent and the annual income are co-related. Further I would like to read sub-section (7) of Section 48A of the principal Act. It reads thus,

“(7) The person to be registered as an occupant shall pay to the State Government as premium an amount equal to fifteen times the net annual income referred to in sub-section (2) of Section 47 in the case of A Class and B class and C Class lands referred to in Part A of Schedule and twenty times such income in the case of D Class land referred to in the said Part A, plus the amount, if any, payable under sub-section (3) of the amount, if any, payable under sub-section (3) of that section”.

Madam Deputy Speaker, let me bring to the kind notice of Government that while fixing the premium amount water rate has not

been taken into consideration so I urge upon the Government to take into consideration all the above factors and see that compensation amount is paid to all the land owners whose lands have been vested with the Government as on 1-3-1974 with interest at the rate of $5\frac{1}{2}\%$ with effect from 1-3-1974.

Madam, it is true that as per sub-section (a) of Section 51 of the original Act, compensation has to be paid in lumpsum if the amount payable does not exceed two thousand rupees. But as per the recent amendment if the amount payable exceeds Rs 2000/- it shall be paid by way of non transferable and non-negotiable bonds. This is the recent amendment to the original Act. Madam, by this amendment I feel Government have pushed the land owners to miserable plight and thus many land owners have become paupers. As per the amendment they cannot raise loans on the non-transferable and non-negotiable bonds with the Banks. Thus, they cannot clear up their debts and the resultant position is they have been put to lot of difficulty and inconvenience. They are subject to injustice. And by an amendment to amended section 51 Government have decided to make payment in lumpsum to those whose annual income from all sources does not exceed Rs. 4,800 or to persons who are subjected to mental and physical disability. So, those who are paid only Rs. 2,000 are entitled to get the balance amount in full, in cash and in lumpsum. Otherwise, the main purpose of bringing forward this amended legislation would be defeated. In the case of widows the amount of compensation is to be paid in lumpsum or in the form of annuity. I want to ask the Government whether they are aware of the fact that after the Land Reforms Act came into force, many of those beneficiaries have expired and many are on their way to the Heavens and they are subjected to injustice because of the inordinate delay that is being caused by the Government. So, I appeal to the Government to take urgent action in making the payment in full. I also appeal to the Government that they should issue transferable and negotiable bonds. If at all they want to issue non-transferable and non-negotiable bonds, if at all they want to issue non-transferable and non-negotiable bonds at least they should take urgent action. Why are they causing delay? Then, my appeal to the Government is to increase the limitation of annual income laid down in the amended proviso from Rs. 4,800 to at least Rs. 10,000 and all those who are paid Rs. 2,000 may be paid the balance amount in full and in a lumpsum. Otherwise, the very purpose of extending this benefit especially to the small holders would be defeated and this amendment will have no value and no meaning at all. So, I want a categorical assurance from the Government in this regard. Let me bring to the notice of the

Government that the tenants are not crediting the occupancy price or the premium amount in time because they are not in a position to do so. But I take it for granted that it is the main responsibility of the Government because all the lands have vested in Government and they are mainly responsible for the payment. Whether the tenants credit or not, they must make the payment of the compensation amount without any further delay. This my submission Madam thank you?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದರ ವಿಚಾರ ಸರಣಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡನ್ನು ತಂದಾಗ ಅದು ಏನೋ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಲ್ಲ, ನೀವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರೂ ಸರಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಭೂಸಂಧಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪಕ್ಕದವರನ್ನು ಅಭ್ಯಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈಗ ಏನೊಂದು ನಿಶಾಂಶನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನನಗಿನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ನ್ನು ತಿದ್ದಿಬಿಡಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಹೇಳಿರುವಂತಹ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲಾರೆ. ನೋಟೀಯಬಲ್-ನಾನ್ ನೋಟೀಯಬಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗಿರುವ ತೊಂದರೆ ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈವತ್ತಿನದಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದು ತೀರಿಸಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ೧೯೭೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ನಾವು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವೇನೆಂದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕಾದರೂ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೩೧ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೬ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಪತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ, ಸೆಕ್ಷನ್ ೭೨-೭೩ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಯ ಅಸಿಲುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೇಕು? ಎಂಬುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ಬೆಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿದ್ರೂಯಗಳು ಬಂದವು. ನಾನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಆರ್ಥ ಇದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಕೆಲವು ಲಾಕೂನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದ್ದು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ೬ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಜಬಾರದು ಎಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಯ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪೀಲ್ ಪ್ರವೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಪುನಃ ರೀ ಒಪ್ಪಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಎಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು-ನೀವು ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಕೆಲವು ಅಲೈನ್‌ಮೆಂಟ್ ಅರೇಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಏನು ಗತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೋಟೀಸ್ ಬೆರೆಯುವಾಗ ೧೫ ಟೈಂಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ೨೦ ಟೈಂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ

ನಾವು ಅಂಥದರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಮೋಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಂಥೆಲ್ಲ ಅದರ ಅದು ಹೆ ಗೋ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ನೀವು ಇಬ್ಬರೂ ಸರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಂ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀವು ಹೆ ಗೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಪಾಸಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾವು ತಂದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬಲಶಾಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಬೈ ಕೊಂಡು ಈ ಆಧಿವೇಶನ ಕಳೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಅವೆಂಡ್ ವೆಂಟುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರೆಸೋಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಜಿಂತೆ ಈಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಈಗ ಇದು ಮಾಡಿದರೆ ಎದುರಿಯೋ ಲ್ಲವೂ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾದವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಯಾಗೇ ಆಯಿತು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಅಭಿಮತ ಇದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ತಾವು ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಿವಾನ್‌ನೋ ಅಥವಾ ಇತರ ದಿವಾನ್‌ರೊಳಗೋ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ ಕೆಲವು ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೂ ರಜ್ಜು ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೇನಂದರೆ ಜೇರಿಯವರಿಗೆ ಇತಿ ಟೈಂಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ೨೦ ಟೈಂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಲಿ ಎರೆ ೨ ಎರೆ ಗಡ್ಡೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ೬ ಖಂಡಗಳ ಗೆಜೆಟ್ ಬರತ್ತಿತ್ತು, ಅದರ ಅಕರ ಗಂಜಿನಾದರೂ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಎರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಕಷ್ಟಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇಷ್ಟೇನು ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಕರಾರಾವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಕಷ್ಟಗುತ್ತದೆ ನೋ, ಒಂದು ನೆಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಾವು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ವೆಂಪ್ಸ್ ಅಂತ ತಂದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ತರಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಜನವೂ ಇದ್ದರೆ if you are satisfied they have not means of living at all, why not think of giving some relief, say pension? ಅವರಿಗೆ ಏನೂ ಗತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ವೆಂಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ದಿವಾನ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು?

SRI D. DEVARAJ URS.—That we can consider. Even otherwise ಅದಕ್ಕೆ ಅವೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರಲಿ ಬಾರದೆ ಇರಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, I am prepared.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಳಿ, ಏತಕ್ಕಂದರೆ ತಾವು ಈಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಹತ್ವ ಒಂದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. What he says is going to become law.

SRI D. DEVARAJ URS.—I can understand what he is saying. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಬೇರೆಯಾಗಿ ೧೫ ಟೈಂಸ್ ಅಂತ ಇದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ೨೦ ಟೈಂಸ್ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ೨ ಸಾವಿರನೋ ೩ ಸಾವಿರನೋ ೪ ಸಾವಿರನೋ ಅಂತೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆಲೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಆದಂ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗು ತ್ತದೆ. ನಾನು ಅಂಥವರಿಗೆ ೧೫ ಟೈಂಸ್ ಬದಲು ೨೦ ಟೈಂಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಕೂಡ ಈಗ ನೀವು ತಂದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಬರೇ ೫೦೦-೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕ್ವಾಂಟಿಟಿ ಇತ್ತು. ಕುಂಬಾ ಇದೇಮೆ ಸಿಕ್ಕುವವರಿಗೆ ಏನು ಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. Such of those persons as he described who have nothing else to fall back upon, we can make some provision, whereby ಅಂಥವರಿಗೆ ನೀವು ಪಕ್ಷ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಅದರೂ ಕೂಡ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಹಜ. ಏನೂ ಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರಿಗೆ ನಾವು ಕಾಗಗಲೇ ಅಂಥವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾ: ಆಗಲಿ ಏನು ಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಇದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವೆನೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಆಕ್ಟ್ ನ ೧೨ (ಎ) ನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಬ್ಯೂನಲಿಗೆ ಇದರ ಬಂದು ಇವು ಪರಸ್ಪರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಸರ್ಪ್ರೈಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅದು ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸರ್ಪ್ರೈಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನೇ ಈ ಆಕ್ಟ್ ನ ೧೨ (ಎ) ನಲ್ಲಿ ಇವು ಪರಸ್ಪರ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಎನ್‌ಲಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ಅಮರಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಕೋಪ್ ಅನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಎನ್‌ಲಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸೀಕು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಈಗ ಹೇಗಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ೧೯ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ೧೯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರನ್ನು ನೀವೇ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕೆಟ್ಟೋಲಾ ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. I do not say that I would not consider. Let me examine. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಆಪೀಲು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿನೋಡೋಣ.

MADAM DEPUTY SPEAKER.—Discussion is concluded. The House is adjourned to meet at 4 P. M. tomorrow.

The House adjourned at Ten minutes past six of the clock to meet again at one of the clock on Tuesday the 17th April 1979.